

ÅLANDS
STATISTIK
OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Verksamhetsplan

2010

Innehåll

1. Bakgrund och huvuduppgifter	4
2. Resurssituationen 2010	4
3. Utredningsverksamheten	5
3.1 Utredningsprojekt inom de prioriterade områdena	6
3.2 Övriga uppdrag inom utredningsverksamheten	8
4. Statistikverksamheten	9
4.1 Statistikförmedling och kvalitet.....	9
4.2 Allmän statistik.....	11
4.3 Ekonomi.....	11
4.4 Näringsliv	12
4.5 Miljö, befolkning, övrigt	12
5. Övrig verksamhet	13
5.1 Samarbete med andra aktörer.....	13
5.2 Informationshantering och -förmedling	14
5.3 Kompetensutveckling.....	15

Bilaga: Publiceringsplan för 2010

1. Bakgrund och huvuduppgifter

Enligt lagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) som trädde i kraft den 1 januari 1994 har statistik- och utredningsbyrån till uppgift att verka som åländsk statistikmyndighet samt att bedriva kvalificerad utredningsverksamhet.

Ålands statistik- och utredningsbyrå leds av en direktion som består av sakkunniga och representanter för dem som efterfrågar byråns tjänster. I gruppen ingår även två sakkunniga med kompetens och erfarenheter från nationell statistikproduktion och forskningsverksamhet utanför Åland. Direktionen övervakar byråns verksamhet och beslutar om byråns verksamhetsplan på basen av de mål som Ålands landskapsregering har uppställt.

Ansvar för den operativa verksamheten vilar på direktören. Som stöd för sitt utvecklings- och utredningsarbete kan ÅSUB vid behov även utse informella referens- eller stödgrupper.

ÅSUB har ett av direktionen antaget *treårigt verksamhetsprogram* för perioden 2009-2011. Programmet, som är ÅSUBs tredje i ordningen, syftar till att möjliggöra en långsiktig styrning av aktiviteterna inom ÅSUBs båda verksamhetsgrenar. Programmet, som antogs av direktionen i december 2008, fungerar som riktningsgivande för de mer detaljerade årliga verksamhetsplanerna.

2. Resurssituationen 2010

ÅSUBs överlägset viktigaste resurs är dess för uppgifterna väl kvalificerade personal. Denna utgörs av åtta fasta heltidstjänster samt en tillfällig tjänst med en sammanlagd arbetsinsats (exkl. semestrar, sjukdomar etc) på omkring 14 000 arbetstimmar/år.

Av dessa har under senare år drygt 10 000 arbetstimmar (drygt 70 %) varit täckta av ÅSUBs basbeviljning medan resterande knappa 4 000 timmar förutsätter andra intäkter, i huvudsak genererade inom utredningsverksamheten. Den fasta budgeten från landskapsregeringen täcker i allt väsentligt kostnaderna för ÅSUBs statistikproduktion medan huvuddelen av utredningsverksamheten finansieras projektvis av flera olika beställare.

De nedskärningar i den fasta budgeten som drabbar ÅSUB som en följd av landskapsregeringens försämrade ekonomi, tvingar under de närmaste två åren fram

lägre ambitionsnivåer än vad som fastlagts i gällande treåriga verksamhetsprogram.

Nedskärningarna i budgeten under det kommande verksamhetsåret (2010) innebär en sänkning av personalresurserna med ungefär 40 procent av en heltidstjänst motsvarande ca 700 arbetstimmar. De minskade budget- och personalresurserna innebär att i princip all tidigare planerad produktutveckling skjuts på framtiden och att de årligen återkommande leveranserna av konjunkturunderlag och ekonomiska prognoser till landskapsregeringen reduceras i omfång och frekvens. Härtill kommer också en påskyndad övergång från elektronisk och papperspublicering till enbart elektroniska versioner av huvuddelen av statistikproduktionen, en glesare avrapportering inom delar av turiststatistiken och inga nya satsningar på ÅSUB's databas- och IT-infrastruktur.

3. Utredningsverksamheten

Utredningsverksamhetens huvudmålsättning är att skapa en kunskapsbas rörande grundläggande drag i det åländska samhället samt att utveckla en kvalificerad utredningskompetens till självstyrelsemyndigheternas och det åländska samhällets förfogande. För att uppnå dessa huvudmål bör vissa grundförutsättningar för utredningsfunktionen uppfyllas. Kompetensen bör långsiktigt utvecklas och upprätthållas inom kärnområden med stor relevans för aktuella politiska och administrativa beslutsprocesser. Verksamheten bör ha en inriktning som gör det möjligt att aktivt ta tillvara informationen i de databaser och den kompetens som byggs upp inom statistikområdet. Även utomstående beställare skall kunna använda ÅSUBs utredningskompetens. ÅSUB kan också påta sig mera forskningsinriktade arbetsuppgifter samt uppdrag utanför Åland i den omfattning som personalresurserna medger. Landskapsregeringen har för sin del uttryckt en önskan i 2010 års landskapsbudget om att resurserna i första hand skall användas för landskapregeringens behov.

Tyngdpunkten i ÅSUBs utredningsverksamhet ligger på grundläggande, övergripande samhällsekonomiska problemställningar. En annan viktig verksamhet är en systematisk uppbyggnad av metoder, undersökningsdesign och kompetens för olika former av ekonomisk strukturanalys, prognosverksamhet samt urvalsundersökningar. ÅSUBs direktions har i verksamhetsprogrammet för åren 2009-2011 lyft fram följande fyra prioriterade utredningsområden inom vilka merparten av resurserna för utvecklingsarbetet och fördjupningen skall sättas in under perioden:

- Den offentliga sektorns framtida utmaningar
- Arbetsmarknad i omvandling

- Näringslivets utveckling och kunskapsekonomin
- Tvärsektoriella projekt

Under år 2010 kommer utredningsverksamheten att omfatta framför allt de tre förstnämnda prioriterade områdena.

3.1 Utredningsprojekt inom de prioriterade områdena

Den offentliga sektorns framtida utmaningar

När det gäller studier av den offentliga sektorn ligger fokus i gällande treårsprogram på framtidsfrågor och strukturella frågor inom offentlig ekonomi.

För Landskapsregeringens utbildningsavdelning kommer ÅSUB att under åren utarbeta en uppdaterad befolkningsprognos med fokus på det framtida elevunderlaget per kommun. Prognosen ska användas för utvecklingen och dimensioneringen av grundskolorna på Åland. Prognosen avrapporteras till uppdragsgivaren inom mars 2010.

Inför år 2010 diskuterar ÅSUB med Ålands hälso- och sjukvård om en brukarundersökning omfattande hela ÅHS verksamhetsområde och som skulle riktas till ett större urval av på Åland bosatta personer.

För den kommunala sektorn produceras två ekonomiska översikter, en i april som underlag för budgetprocessens inledningsfas samt en i oktober inför slutbehandlingen av kommunernas budgeter. I den översikt som publiceras på våren görs såsom tidigare prognoser för skatteutveckling och landskapsandelar. Här analyseras även de framtida äldreomsorgsbehoven mot bakgrund av den nya befolkningsprognosen. Fokus kommer då att ligga på 40-talisternas åldrande. I höstens rapport görs analyser av den allmänna ekonomiska utvecklingen som underlag för prognoserna för kommunernas inkomster. Nytt för år 2010 är att ÅSUB i större utsträckning kommer att använda hemsidan i kommunikationen med kommunerna och istället minska på kommunikationen via e-post. Hemsidan erbjuder möjligheter till fler uppdateringar av prognoserna under året.

Arbetsmarknad i omvandling

Inom arbetsmarknadsområdet och kompetensförsörjningen sker stora förändringar såväl på kortare som på längre sikt, vilket innebär många nya utmaningar. Pensionsavgångarna ökar, inflyttningen från länder utanför Norden växer och arbetskraftsefterfrågan ändrar karaktär. Samtidigt har vi på Åland en fortsatt *mis-match* mellan arbetskraftsutbud och efterfrågan.

Våren 2008 kompletterades den årliga konjunkturbarometern med en arbetsmarknadsbarometer för att utveckla ett verktyg för analys av förändringar inom arbetsmarknadsområdet både på kortare och längre sikt. Barometern görs på uppdrag av Landskapsregeringen och AMS och omfattar såväl de privata som de offentliga arbetsgivarna. Barometern publiceras i ÅSUBs rapportserie före sommaren. ÅSUB planerar även att informera om barometerresultaten på ett seminarium som arrangeras gemensamt med AMS och utbildningsavdelningen vid Landskapsregeringen.

I en underökning om upplevd diskriminering på Åland som ÅSUB genomförde för tre år sedan framkom att diskriminering är vanligast i arbetslivet. Över hälften av dem med annat än nordiskt modersmål hade upplevt diskriminering, dessa utgjorde den mest utsatta gruppen. Undersökningen följs nu upp under hösten 2010 inom ramen för ett uppdrag för den åländska diskrimineringsombudsmannen.

Näringslivets utveckling och kunskapsekonomin

Inom området för näringslivsanalys finns mycket att vinna på en nära samverkan mellan statistik- och utredningsverksamheten inom ÅSUB. Under året kommer fortsatta insatser att göras för att få bättre kunskap om tillväxtsektorerna.

Det treåriga projektet *Regional trajectories to the knowledge economy – Nordic - European comparisons, REKENE*, avslutas under 2010 med avslutningskonferens samt publicering av resultaten. Målet med projektet är att öka förståelsen för kunskapsspridningens betydelse för utvecklingen av olika regioners ekonomier samt att kunna utarbeta rekommendationer för den regionala näringslivsutvecklingspolitiken. Parallellt med det nordiska projektet drivs ett EU- projekt med samma metod och syfte, vars resultat de åländska beslutsfattarna också kommer att få tillgång till. Projektledare för den nordiska delen av studien är Nordregio i Stockholm. Den åländska insatsen i projektet har finansierats av Landskapsregeringen, Nordic Innovation Center samt ÅSUB.

ÅSUB kommer att inför 2010 utarbeta en projektplan för en studie av Ålands maritima kluster. Projektplanen bygger på en uppföljning och en vidareutveckling av ÅSUB-rapporten *Det åländska rederiklustret. En förstudie (2002:1)*. Studien kommer att genomföras under år 2010 såvida ÅSUB tilldelas medel för projektet.

Till följd av de begränsade resurserna kommer ÅSUB att under 2010 utarbeta endast en ekonomisk översikt för landskapets behov. Översikten publiceras under våren som underlag inför att budgetramarna ska slås fast och kommer att ha fokus på näringslivsutvecklingen för att ta tillvara den information som ÅSUB samlar in via konjunkturenkäten till företagen i början av året. Med de resurser som nu står till

utredningsverksamhetens förfogande finns inte möjligheter att göra någon översikt under hösten. Vidare kommer de tidigare planerna på att utveckla konjunkturanalyserna med en hushållsenkät för att fånga konsumenternas framtidsstro att skjutas fram på obestämd tid.

Tvärsektoriella projekt

Många av de projekt ÅSUB jobbar med är relativt breda till sitt innehåll och kan inte placeras in under ett specifikt fokusområde. Exempel på ett sådant utredningsfält är det aktuella området hållbar utveckling, som omspannar såväl miljö och sociala förhållanden som ekonomi. ÅSUB har här i det treåriga verksamhetsprogrammet lyft fram att vi är öppna för initiativ från beslutsfattare och organisationer om projekt med anknytning till hållbarhetsvisionen.

ÅSUB har av Landskapsregeringen fått i uppdrag att tillsammans med Nordregio utvärdera Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland 2007-2013. Nordregio är huvudansvarig för projektet. Utvärderingsarbetet pågår fram till hösten 2015 med de största arbetsinsatserna åren 2010 och 2014, då halvtidsutvärderingsrapport respektive slutevalueringsrapport ska utarbetas. Utvärderingen omfattar dels programgenomförandets funktion och kvalitet, dels hur programinsatserna bidrar till utvecklingen av landbygden i ett brett perspektiv. Miljöaspekter som biodiversitet, bioenergi och vattendragens tillstånd, näringarnas konkurrenskraft, befolkningens åldrande samt arbetskraftsutvecklingen och andra socioekonomiska aspekter granskas. Halvtidsutvärderingsrapporten kommer att publiceras i slutet av 2010.

3.2 Övriga uppdrag inom utredningsverksamheten

I treårsprogrammet för perioden 2009-2011 har ÅSUB gått in för att bland övriga uppdragsförfrågningar, prioritera de projekt som fyller flera av följande kriterier:

- Projekt inom det samhällsekonomiska området
- Återkommande projekt
- Projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon eller några kommuner
- Projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

Även för den bredare allmänheten bör det finnas ett visst utrymme för utredning och analys av dagsaktuella frågeställningar. Också här används det treåriga verksamhetsprogrammet som vägledning om behov av prioriteringar mellan uppdrag uppstår.

Enklare sammanställningar och beräkningar på basen av förfrågningar från allmänheten och andra beställare görs i den utsträckning som det tidsmässigt finns utrymme. ÅSUBs utredningsresurser står på samma vis även till förfogande som sakkunnig resurs för olika aktörer inom det åländska samhället. Budgetsituationen kommer dock att innebära att ÅSUBs personal kommer att få ha en restriktivare hållning till den här typen av uppdrag än vad som tidigare varit fallet.

4. Statistikverksamheten

Inom statistikområdet fokuseras arbetet i första hand på en långsiktig utveckling av basdata rörande Ålands ekonomiska och befolkningsmässiga utveckling. Arbetet med att bygga upp databaser inom dessa områden fortgår. Utifrån dessa kan aktuella utdrag, analyser och bearbetningar göras. Den grundläggande principen är att uppgifter av allmänt intresse, samt uppgifter där tillförlitligheten annars skulle vara bristfällig, insamlas direkt av ÅSUB. I andra fall baserar sig statistiken på sekundäruppgifter som insamlats av berörda sektormyndigheter.

I verksamhetsprogrammet för 2009–2011 slås fast att det huvudsakliga utvecklingsarbetet under perioden koncentreras till fyra områden:

- Produktionsprocesserna
- Information om statistiken
- Statistikförmedling
- Hållbar utveckling

Den nya budgetsituationen innebär en lägre ambitionsnivå såtillvida att inga större nysatsningar görs, men huvudpunkterna kvarstår.

Nedan behandlas de tre första aspekterna, som berör statistikens kvalitet i vid bemärkelse, i det första avsnittet, medan arbetet inom de olika statistikområdena inklusive det som gäller hållbar utveckling tas upp i de därpå följande avsnitten.

4.1 Statistikförmedling och kvalitet

Den europeiska uppförandekoden avseende statistik kan tjäna som ett riktmärke i kvalitetsarbetet liksom FNs tio principer för officiell statistik. Syftet med utvecklingsarbetet är att höja effektiviteten, så att mera statistik kan produceras i förhållande till arbetsinsatsen, att göra statistiken mera relevant, informativ och aktuell samt att ge statistiken en större användning.

För *förmedling* av statistiken är ÅSUBs hemsida den viktigaste kanalen och papperspublikationernas roll ska tonas ner. Av de 24 statistikområden där ÅSUB producerar statistik har 14 för närvarande egna publikationer, medan statistiken för de andra områdena publiceras endast på hemsidan och i Statistisk årsbok. Inom nio områden omfattar papperspubliceringen enbart statistikmeddelanden, medan den för fem områden också görs som mera utförliga statistikrapporter. Alla publikationer finns också i pdf-format på hemsidan, som därtill innehåller ett växande antal tabeller i andra format. Ett ökande antal statistiknyheter ges ut enbart som webbpublicering i form av ett nyhetsmeddelande som hänvisar till nya eller uppdaterade tabeller på hemsidan.

Distributionen av statistikmeddelanden i pappersformat upphör från och med början av 2010. Den statistisk som även fortsättningsvis publiceras i traditionellt pappersformat är Statistisk årsbok och Åland i siffror samt statistikrapporterna. Statistikmeddelandena kvarstår i elektronisk form och distribueras per e-post till de kunder som önskar det, förutom att de som tidigare publiceras på ÅSUBs webbplats. ÅSUB informerar om dessa förändringar och lyfter i samband med detta fram vilka möjligheter det finns att ta fram statistik på webbplatsen. En viktig uppgift på längre sikt är att se över vilken statistik som ska offentliggöras i rapporter, i (e-)meddelanden, i databaser och som nyheter. En viktig fråga att arbeta med i detta sammanhang är arkivering och systematisering av elektroniskt material, såväl publicerat som opublicerat.

Förutom den huvudsakliga statistikförmedlingen genom hemsidan och publikationer är det viktigt att upprätthålla en hög servicenivå när det gäller olika specialbeställningar av statistik, allt från att svara på enkla förfrågningar till att göra större sammanställningar och också att kunna vägleda kunderna till att hitta rätt data, både hos ÅSUB och andra statistikproducenter. En viktig del av denna service är att tillgodose landskapsregeringens behov av speciella statistiksammanställningar.

Målet med utvecklingsarbetet på detta område är en så effektiv statistikförmedling som möjligt när det gäller resursanvändning samt tydlighet och tillgänglighet för användarna.

När det gäller *information om statistiken* är metadata ett centralt begrepp, d.v.s. beskrivningar, anvisningar och klassificeringar som gäller statistiken. Huvuduppgiften är att utveckla och utöka denna information på hemsidan. Arbetet med att ge varje statistikområde en utförlig beskrivning fortsätter. För enskilda nyheter och produkter kan speciella beskrivningar göras där behov finns. Målsättningen är också att en samlad beskrivning av ÅSUBs statistik skall finnas på hemsidan. Kommentarer till den statistik som publiceras ska utvecklas för att i ännu högre grad lyfta fram det viktiga, öka förståelsen för vad statistiken säger och också visa på samband med annan statistik.

För att utveckla *produktionsprocesserna* fortsätter arbetet med den interna informationen i form av manualer och beskrivningar för de olika statistikområdena och produkterna. Härvid läggs också vikt vid att åstadkomma bättre system för kontroll och korrigeringar. En checklista för publicering ska också utarbetas. Arbetet med att utveckla hanteringen av individdatabaser med hjälp av nya program (SQL) skjuts fram.

För att få det ovannämnda utvecklingsarbetet att fungera behövs både en tydlig ansvarsfördelning och samverkan. Vid behov kan mindre informella arbetsgrupper tillsättas för att arbeta med en fråga.

4.2 Allmän statistik

I *Statistisk årsbok* som förnyades 2009 görs nu endast mindre förändringar i några kapitel. Gratispublikationen *Åland i siffror* publiceras liksom tidigare på fem språk.

Inom ramen för *det nordiska statistiksamarbetet* deltar ÅSUB som tidigare i arbetet kring "Nordisk statistisk årsbok" och den tillhörande databasen som produceras av Danmarks statistik på uppdrag av Nordiska ministerrådet. ÅSUB utför också i år uppdraget att granska den svenska texten i boken. Leveranserna av data till *FNs statistiska avdelning* fortsätter. ÅSUB kommer att på olika sätt bevaka och ta del av det statistikarbete som görs inom organisationen. *Övriga leveranser* av statistik sker liksom tidigare till det åländska avsnittet i *Statistisk årsbok för Finland* och vissa internationella publikationer.

När det gäller *könsrelaterad statistik* utvecklas temaområdet på hemsidan och könsaspekten beaktas inom olika statistikområden, så att könsrelevanta data lyfts fram i större utsträckning.

4.3 Ekonomi

Inom området *arbetsmarknad* publiceras månatlig arbetslöshetsstatistik och årsvisa uppgifter om sysselsatta efter näringsgren och sektor. Arbetet med att börja använda individdata för att utöka statistikens informationsinnehåll skjuts upp. Statistiken över *inkomster och skatter* utvecklas något i den mån tillgängliga grunddata medger detta. Inom *lönestatistiken* samlas uppgifter för 2009 gällande den offentliga sektorn in och i slutet av året inleds insamlingen av 2010 års uppgifter för den privata sektorn.

Inom *nationalräkenskaperna* ges nationalräkenskapsdata för 2008 ut. Statistiken behöver anpassas till den nya näringsgrensindelningen. Därtill publiceras uppgifter över den externa varuhandeln 2009. Uppgifter från momsregistret används också för att producera statistik. Det omfattande datamaterialet inom nationalräkenskapsområdet

anpassas för att åstadkomma så stora synergieffekter som möjligt mellan statistikproduktionen och ÅSUBs modellarbete. *Konsumentprisindex* publiceras månatligen. Inom *företagsstatistiken* uppdateras företags- och arbetsställeregistret med data från SC två gånger per år. ÅSUB säljer uppgifter ur registret till åländska kunder. Bokslutsstatistik för företag 2008 ges ut, och eventuellt kunde ytterligare företagsstatistik publiceras. Också inom bokslutsstatistiken behöver den nya näringsgrensindelningen beaktas.

Statistiken om *offentlig ekonomi* innefattar kommunal budgetstatistik för 2010 samt boksluts- och verksamhetsstatistik för den kommunala sektorn 2009. Om resurserna medger kommer ett större material att läggas i databastabeller. Index för den kommunala basservicen publiceras årligen.

4.4 Näringsliv

Inom *turiststatistiken* produceras som tidigare månatlig hotellstatistik. Som en följd av budgetläget publiceras inresandestatistiken för 2010 inte månatligen, utan först efter årets slut som ett separat statistikmeddelande, dock inkluderande månadsvisa inresandesiffror. En större årsrapport gällande turismen som helhet samt ett säsongmeddelande om småbåtshamnarna ges också ut. Även arbetet med att utveckla *sjöfartsstatistiken* skjuts på grund av budgetläget upp, och statistik om branschen framställs därför tills vidare endast i nuvarande utsträckning. Statistiken över *transport och kommunikation* innefattar uppgifter om landsvägstrafik och -fordon, skärgårdstrafiken, flygtrafiken samt postväsendet.

Inom området *jordbruk, skogsbruk och fiske* fortsätter framställandet av statistik som belyser primärnäringarnas resurser och produktion, samt deras kopplingar till miljön. Statistiken över *finansiering och försäkring, tillverkningsindustri* och *handel* tas fram i ungefär samma omfattning som 2009.

4.5 Miljö, befolkning, övrigt

Inom ramen för arbetet med statistik över hållbar utveckling och i samarbete med landskapsregeringens miljöbyrå fortsätter framtagandet av *miljöstatistik* och miljörelaterade data inom andra statistikområden. Det nya temaområdet på hemsidan om hållbar utveckling uppdateras och utvecklas i viss mån. Vidare fortsätter produktionen av avfallsstatistik på uppdrag av landskapsregeringens miljöbyrå.

Utvecklingsarbetet inom *befolkningsstatistiken* inriktas på att tydligare belysa strukturförändringarna samt på att kunna ta fram prognoser. I serien *boende* publiceras hyresstatistik samt statistik över boende och hushåll. Beroende på resurssituationen kan

det bli aktuellt att inte publicera hyresstatistik för 2010 utan först 2011. Statistiken över *byggandet* omfattar produktionen av bostäder samt ny- och tillbyggnader totalt.

Inom området *hälso- och sjukvård* görs viss förnyelse i samarbete med ÅHS. Beträffande *socialväsande och rättsväsande* undersöks om det finns outnyttjat datamaterial som kunde användas i statistiken. På det förstnämnda området är åldringarnas servicebehov en aspekt som behöver belysas.

Inom *utbildningsstatistiken* publiceras statistik om grundskolan, utbildningen efter grundskolan och vid Högskolan på Åland, avlagda examina, utbildning som inte leder till examen samt om studerande utanför Åland. Statistiken över utbildning efter grundskolan och vid Högskolan kompletteras med uppgifter om sökande och antagna. Arbetet på att få fram statistik om avbrutna studier fortsätter. *Kulturstatistiken* omfattar som tidigare mindre sammanställningar om bl.a. bibliotek och bokproduktion, muséer samt massmedia.

5. Övrig verksamhet

Förutom den reguljära utrednings- och statistikverksamheten kommer ÅSUB att under året söka upprätthålla nuvarande nivå på det externa samarbetet och informationsförmedlingen.

5.1 Samarbete med andra aktörer

ÅSUBs personal kommer att, inom ramen för givna budgetresurser, stå till regeringens förfogande genom att som sakkunniga delta i arbetsgrupper, utvecklingsprojekt och liknande uppgifter. Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, bland annat inom det regionalpolitiska forskningsområdet samt inom statistikområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas mötesverksamhet samt i nätverkssamarbete inom flera statistikområden. ÅSUB levererar därtill data om Åland till FNs statistikbyrå i New York. Personalen deltar även i annat internationellt forskningssamarbete och nätverksbyggande, bland annat som medlemmar i vetenskapliga kommissioner, forskningsprogramgrupper och rådgivande organ samt i redaktioner för facktidskrifter.

ÅSUB kommer att under året aktivt söka nya kunder och samarbetspartners inom den privata sektorn inom såväl som utanför Åland.

ÅSUBs personal fungerar också i allt högre grad som handledare för forskare och studenter vilka arbetar med olika typer av studier om det åländska samhället och dess

utveckling.Handledning ges exempelvis vid metodval, undersökningsdesign, enkätutformning samt i att hitta rätt informationskällor.

De under det kommande året mer begränsade fasta budgetresurserna gör att särskilt den sistnämnda typen av rådgivningsaktiviteter sannolikt måste begränsas något under 2010 jämfört med tidigare år.

5.2 Informationshantering och -förmedling

Resultatet av utredningsverksamheten publiceras i serien *ÅSUB Rapport*, medan statistiken publiceras i serierna *ÅSUB Statistik* respektive *ÅSUB Statistikmeddelande* samt i Statistisk årsbok för Åland. Statistikmeddelandena kompletteras sedan en tid tillbaka även av elektroniska *nyhetsmeddelanden*. De på hemsidan utlagda *databaserna* är ett allt viktigare inslag i informationsförmedlingen. Härtill kommer utgivning av vissa externt publicerade arbeten i form av *ÅSUB-särtryck*.

ÅSUB beräknas under verksamhetsåret 2010 producera 9 utredningsrapporter samt ett 60-tal statistiska meddelanden och statistikrapporter, inkl. Statistisk årsbok för Åland 2010 och fickstatistiken Åland i siffror 2010. Härtill kommer så ett tiotal webbpubliceringar av statistiska sammanställningar som faller utanför ovan nämnda publikationsserier (Se bilagan med publiceringsplanen för 2010).

På grund av besparingskraven kommer samtliga *Statistikmeddelanden* under verksamhetsåren att publiceras enbart i elektronisk form. En minskad utgivningsfrekvens inom den nu månatligen publicerade inresandestatistiken kommer också att krävas.

Ett annat sätt att minska arbetsbördan i form av tillfälliga förfrågningar m.m. är att se till att den information som finns publicerad är så informativ, lättillgänglig och lättanvänd som möjligt. Alla publikationer och även annat informationsmaterial såsom statistiska tidsserier, databaser och bildpresentationer offentliggörs även på ÅSUBs hemsida. Formulär och blanketter finns i allt större utsträckning på hemsidan för att underlätta uppgiftslämnandet för de uppgiftsskyldiga. ÅSUB har också under senare år investerat i programvaran PDF-plus, en satsning som gör det möjligt att samla in information med hjälp av interaktiva formulär, blanketter och enkäter som läggs ut på ÅSUBs hemsida.

ÅSUBs hemsida har utvecklats till att i högre grad vara ett aktivt arbetsinstrument för externa användare av ÅSUBs information. ÅSUB har för det här ändamålet introducerat en grupp av programvaror av vilka programmet PC-axis är det program som används på

hemsidan och som gratis kan laddas ner därifrån. Den här gruppen av program används av ett stort antal andra statistikmyndigheter, bland annat de nordiska. Fördelen med programmet är framför allt att det är lätt för användaren att själv välja vilka data man vill plocka ut ur större databaser och spara till nya tabeller eller diagram enligt önskat format.

Den reducerade papperspubliceringen innebär att hemsidans roll som ÅSUBs publiceringsplattform och ansikte utåt ytterligare stärks, något som i sin tur kräver fortsatt arbete med att underhålla och utveckla dess funktioner.

ÅSUB kommer – i mån av budgetutrymme och finansiering - att ordna seminarier, utbildning och andra informationstillfällen som ett sätt att förmedla resultaten av arbetet vid byrån. Arrangemangen sker vanligen i samarbete med uppdragsgivare och andra intressenter.

5.3 Kompetensutveckling

Under 2010 kommer kompetensutvecklingen inom byrån framför allt att fokusera på att se till att personalens kunskaper inom databas-, IT-system samt arbetsmetoder ”hänger med” i den utveckling som hela tiden sker inom motsvarande verksamheter i omvärlden. ÅSUB har nyligen också investerat i ny teknik (mjuk- såväl som hårdvara) för att underlätta hanteringen av stora datamängder i samband med olika typer av enkätundersökningar och statistikinsamling via såväl pappersblanketter som elektroniska formulär. Nästa steg i utvecklingen av ÅSUBs IT-system är introduktion av ny programvara för hanteringen av individdatabaser samt den kompetensutveckling som användandet av programmet och databaserna kräver. På grund av det rådande budgetläget har detta dock skjutits på framtiden.

Bilaga: ÅSUBs publiceringsplan 2010

Uppdaterad 13.1.2010

Månad	Vecka	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter	Publikation
Januari	1	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - december 2009
	2	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex december 2009
	3	Statistikmeddelande	Slutliga	Inresande till Åland 2009
	3	Statistikmeddelande	Slutliga	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2010
	3	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell 2009
Februari	5	Statistikmeddelande	Prel.	Befolkningsrörelsen 2009, preliminära uppgifter
	5	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - januari 2010
	7	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex januari 2010
	7	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2010
Mars	9	Statistikmeddelande	Slutliga	Invånarantalet 31.12.2009
	9	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - februari 2010
	9	Statistikmeddelande	Slutliga	Avlagda examina 2009
	11	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex februari 2010
	11	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2010
	11	Statistikrapport	Slutliga	Turiststatistik 2009
	13	Webbpublicering	Slutliga	Studerande utanför Åland 2009
	13	Statistikrapport	Slutliga	Prognos för elevunderlag och befolkning 2010-2020
	13	Webbpublicering	Slutliga	Befolkningens åldersstruktur 31.12.2009
April	14	Utredningsrapport		Konjunkturläget våren 2010
	14	Webbpublicering	Slutliga	Byarnas och stadsdelarnas befolkning 31.12.2009
	14	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - mars 2010
	15	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex mars 2010
	15	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2010
	16	Webbpublicering	Slutliga	Sålda produkter och bruttointäkter inom jordbruket 2009
	17	Utredningsrapport		Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn våren 2010
	17	Webbpublicering	Slutliga	Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 31.12.2009
	17	Webbpublicering	Slutliga	Socialräkenskapsmatris (SAM) 2007
Maj	18	Statistikmeddelande	Prel.	Befolkningsrörelsen 1:a kvartalet 2010
	18	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - april 2010
	18	Webbpublicering	Slutliga	Utbildning som inte leder till examen 2009
	19	Utredningsrapport		Arbetsmarknadsbarometern våren 2010
	19	Webbpublicering	Slutliga	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2009
	19	Webbpublicering	Prel.	Verksamheten inom kommunernas socialtjänst 2009
	20	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex april 2010
20	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2010	

Juni	22	Statistikmeddelande	Slutliga	Bokslutsstatistik för företag 2008	
	22	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - maj 2010	
	24	Fickstatistik		Åland i siffror 2010 (fem språk)	
	24	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex maj 2010	
	24	Statistikmeddelande	Prel.	Kommunernas bokslut 2009, prelim. uppgifter	
	24	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2010	
	24	Webbpublicering	Slutliga	Befolkningsrörelsen 2009, slutliga uppgifter	
	26	* Utredningsrapport		Ålands maritima kluster**	
Juli	27	* Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - juni 2010	
	28	* Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex juni 2010	
	28	* Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2010	
Augusti	31	Statistikmeddelande	Prel.	Befolkningsrörelsen 2:a kvartalet 2010	
	31	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - juli 2010	
	33	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex juli 2010	
	33	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2010	
September	35	Statistikmeddelande	Slutliga	Varuhandelsstatistik 2009	
	35	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - augusti 2010	
	36	* Utredningsrapport		Kunskapsstridningen som drivkraft för företagsutveckling och regional tillväxt**	
	36	Årsbok		Statistisk årsbok för Åland 2010	
	36	Statistikmeddelande	Slutliga	Nationalräkenskapsdata 2008	
	37	Statistikmeddelande	Slutliga	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland	
	37	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex augusti 2010	
	37	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2010	
	Oktober	40	* Utredningsrapport		Halvtidsutvärdering av Ålands Landsbygdsutvecklingsprogram**
		40	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - september 2010
41		Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex september 2010	
42		Statistikmeddelande	Slutliga	Grundskolan hösten 2010	
42		Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2010	
42		Utredningsrapport		Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn hösten 2010	
43		Årsbok		Nordisk statistisk årsbok 2010	
43		Statistikrapport	Slutliga	Befolkningen 2009	
November	44	Statistikmeddelande	Prel.	Befolkningsrörelsen 3:e kvartalet 2010	
	44	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - oktober 2010	
	46	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex oktober 2010	
	46	Statistikmeddelande	Slutliga	Statistik över gästhamnarna 2010	
	46	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2010	
	46	Webbpublicering	Slutliga	Kommunernas skattesatser 2011	
	47	Statistikmeddelande	Slutliga	Utbildning efter grundsk. samt vid Högskolan på Åland ht 2010	
	47	Statistikmeddelande	Slutliga	Familjer och hushåll 31.12.2009	
December	48	* Utredningsrapport		Invånarnas syn på kommunernas verksamhet 2010**	
	48	Statistikmeddelande	Slutliga	Arbetslöshetssituationen - november 2010	
	48	Statistikmeddelande	Slutliga	Byggandet 2009	

48	Statistikrapport	Slutliga	Kommunernas och kommunförb. ekon. och verks. 2009
49	Statistikmeddelande	Slutliga	Bostäder och boendeförhållanden 2009
50	* Utredningsrapport		Olika behandling i lika situation**
50	Statistikmeddelande	Prel.	Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2010
50	Statistikmeddelande	Slutliga	Konsumentprisindex november 2010
52	Statistikmeddelande	Slutliga	Sysselsatt arbetskraft 31.12.2008

* = Preliminär publiceringstidpunkt

** = Arbetsnamn, titeln på slutrapporten kan bli en annan

Statistikmeddelandena publiceras endast i pdf-format på webbplatsen. Statistikrapporter och utredningsrapporter ges ut också i pappersformat.

Publiceringsplanen kan komma att revideras under året. Den senast uppdaterade planen finns tillgänglig på ÅSUBs webbplats.

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomiska-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN

ÅLANDS
STATISTIK
OCH
UTREDNINGSBYRÅ